

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning av
Tidaholms kommuns ansvar för grundskola**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Tidaholms kommun avseende de förutsättningar huvudmannen skapar för att eleverna får en likvärdig utbildning. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl huvudmannen klarar sitt uppdrag att ge elever förutsättningar att nå de nationella målen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer huvudmannens arbete inom två områden, se bilaga 1. Inom varje område bedöms om huvudmannen uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en huvudman bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en huvudman bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan lämna en framåtsyftande kommentar.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att myndighetens kvalitetskriterier uppfylls i Tidaholms kommun i följande utsträckning:

Huvudmannens analys av studieresultat och trygghet

Huvudmannen gör i flera delar relevanta analyser av studieresultat och resultat avseende trygghet, som kan utgöra underlag för förbättringsåtgärder inom dessa områden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver genomföra analyser av elevernas studieresultat och upplevelse av trygghet för att finna relevanta förklaringar till variationer och skillnader i resultat mellan skolenheter, ämnen, elevgrupper och kön. Förklaringarna behöver ha tydliga belägg och relatera till hur

utbildningen genomförs samt till vilka förutsättningar skolenheterna får av huvudmannen.

Huvudmannens kompensatoriska arbete

Huvudmannen har i flera delar vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att systematiskt analysera vilka behov av kompensatoriska åtgärder som finns på skolenheterna för att ge alla elever förutsättningar att nå utbildningens mål.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **16 januari 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (Dnr SI 2025:588) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Huvudmannens analys av studieresultat och trygghet

1 kap. 9 §, 4 kap. 3, 5-7 §§, 5 kap. 3 § skollagen
--

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen gör i flera delar relevanta analyser av studieresultat och resultat avseende trygghet, som kan utgöra underlag för förbättringsåtgärder inom dessa områden, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorer, representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Analys av studieresultat

Huvudmannen följer upp elevernas studieresultat för olika skolenheter men underlaget är begränsat. På en aggregerad nivå följer huvudmannen upp studieresultat för ämnena svenska, svenska som andraspråk, matematik och engelska för årskurs 1-9 och utifrån kön. I uppföljningen ingår även exempelvis resultat av nationella prov samt kartläggningar som genomförs på skolenheterna. Huvudmannen saknar dock en samlad översikt över studieresultat fördelat på olika ämnen, årskurser och skolenheter. Underlag för uppföljningen är framför allt skolenheternas kvalitetsredovisningar. Redovisningarna utgår från en gemensam mall med analysfrågor där rektorerna gör olika delinlämningar under året. Kvaliteten på analyserna i skolenheternas redovisningar varierar emellertid och rektorerna har efterfrågat mer stöd från förvaltningen i detta arbete. Förutom skriftliga underlag genomför huvudmannen verksamhetsbesök samt har regelbundna diskussioner med rektorerna, både enskilt och gemensamt. Vid dessa tillfällen ställer huvudmannen frågor om studieresultaten exempelvis hur måluppfyllelsen är i olika klasser och årskurser. Samtalen har bland annat resulterat i en språksatsning i matematik och svenska som har genomförts på flera skolor. Härutöver framgår att huvudmannen sedan 2022 har arbetat med att ta fram ett gemensamt ramverk för att förbättra styrning, resursfördelning, organisation och kompetens inom skolområdet.

Huvudmannen har gjort vissa analyser av elevernas studieresultat men gör under detta läsår flera insatser för att utveckla analysarbetet. Begränsad tillgång till samlad statistik över elevernas studieresultat har inneburit att huvudmannen endast i viss utsträckning analyserat vad som påverkar studieresultaten, samt eventuella variationer mellan skolor.

Huvudmannens kvalitetsredovisning innehåller utförliga beskrivningar av skolenheternas förutsättningar och flera hänvisningar görs till resultat från genomförda skolenkäter. Vidare redovisas studieresultat för svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik på en övergripande nivå. Dock innehåller redovisningen få slutsatser som kan relateras till specifika ämnen eller till variationer mellan skolor i förhållande till hur utbildningen bedrivs. Huvudmannen har uppmärksammat att uppföljning och analys av skolenheternas resultat behöver utvecklas på huvudmannanivå. Inför läsåret 2024/2025 har en kartläggningsplan för systematisk uppföljning och dokumentation av elevers kunskapsutveckling tagits fram.

Förvaltningens specialpedagoger har därför sedan höstterminen genomfört dialoger och nätverksträffar med rektorer och lärare för att analysera studieresultat samt sprida fungerande exempel. Syftet med kartläggningsplanen är att kunskapsresultaten dokumenteras, analyseras och följs upp på individ-, klass- och årskursnivå samt att resultat mellan skolenheter jämförs. Utifrån kartläggningen har huvudmannen exempelvis uppmärksammat att måloppfyllelsen generellt är låg i ämnet matematik, vilket beror på att alla elever inte hinner befästa grundläggande kunskaper i ämnet. Det är också brist på speciallärare med inriktning mot matematik. Vidare har huvudmannen sett låga resultat i ämnet svenska och ser därför behov av att utveckla skolornas arbete med lästräning, läslust och tidiga stödinsatser.

I dialoger med rektorerna ställer huvudmannen frågor rörande elevernas studieresultat utifrån kön. Huvudmannen konstaterar bland annat att pojkar generellt har lägre resultat än flickor. Dock har huvudmannen gjort få övergripande analyser av elevernas studieresultat ur ett jämställdhetsperspektiv.

Analys av trygghetsresultat

Huvudmannen följer upp trygghetsresultat men underlaget är begränsat. Huvudmannens uppföljning är baserad på Skolinspektionens elevenkät,

vilken genomförs i årskurs 5 och 8 på respektive skolenhet vartannat år. Uppföljningen utgår också från de dialoger huvudmannen har med rektorerna. På skolnivå görs årligen trygghetsenkäter i alla årskurser. Resultaten av dessa tar huvudmannen del av via skolenheternas kvalitetsredovisningar men huvudmannen gör inga övergripande sammanställningar av resultaten för skolorna. Huvudmannen har för avsikt att framöver ta fram en gemensam trygghetsenkät för alla skolor. Det framgår vidare av inkomna kvalitetsredovisningar på skolenhetsnivå att det varierar i vilken omfattning trygghetsresultaten tas upp samt huruvida det görs analyser av hur pojkar respektive flickor upplever tryggheten. Härutöver tar huvudmannen del av skolenheternas planer mot kränkande behandling, vilka uppdateras årligen.

Huvudmannen gör vissa analyser av elevernas trygghetsresultat vilka relaterar till hur trygghetsarbetet bedrivs samt till skolenheternas förutsättningar att bedriva ett sådant arbete. Huvudmannen gör dock inga systematiska jämförelser mellan skolenheter. Genomförda skolenkäter visar att eleverna känner sig trygga i kommunens grundskolor. Huvudmannen kan också ge förklaringar till trygghetsresultaten vilka relaterar till skolenheternas förutsättningar samt hur trygghetsarbetet bedrivs. I högstadiet har exempelvis ett medvetet arbete samt tillgång till elevcoacher bidragit till ökad trygghet. I övrigt framhåller huvudmannen att det har gjorts stora gemensamma satsningar gällande trygghetsarbetet i kommunen. Arbetet har pågått under en längre tid. Vidare framgår att huvudmannen följer upp anmälda kränkningar från skolenheterna och har uppmärksammat att antal anmälningar i förhållande till elevantal skiljer sig mellan olika skolenheter. Detta antas bero på att kompetensen kring hur anmälningar ska hanteras varierar mellan skolenheterna. I nuläget finns inga utbildningsinsatser planerade för detta.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver genomföra analyser av elevernas studieresultat och upplevelse av trygghet för att finna relevanta förklaringar till variationer och skillnader i resultat mellan

skolenheter, ämnen, elevgrupper och kön. Förklaringarna behöver ha tydliga belägg och relatera till hur utbildningen genomförs samt till vilka förutsättningar skolenheterna får av huvudmannen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen gör få analyser av skolenheternas samlade studie- och trygghetsresultat. Detta beror bland annat på ett begränsat uppföljningsunderlag. Genom att grundligare söka förklaringar till resultaten kan huvudmannen få en djupare förståelse för de faktorer som påverkar elevernas studie- och trygghetsresultat och därmed skapa mer riktade och effektiva förbättringsåtgärder.

Skolinspektionen rekommenderar därför huvudmannen att bredda uppföljningen och utveckla sin analys av verksamhetens studieresultat och resultat av trygghetsarbete. Ett första steg är att jämföra resultaten mellan olika skolenheter, ämnen, elevgrupper, kön och över tid för att hitta variationer och mönster som kan ge förklaringar till vad eventuella skillnader beror på. Att ställa olika underlag i uppföljningen mot varandra kan ge förklaringar till vad det är i undervisningen respektive trygghetsarbetet som påverkar resultaten. En god analys omfattar förklaringar till så väl högre som lägre resultat. Det är också viktigt att ge belägg för de förklaringar som förs fram och visa att de vilar på trovärdiga empiriska källor. För mer inspiration i arbetet hänvisas till Skolinspektionens rapport om huvudmannens styrning av grundskolan samt Skolverkets hemsida om systematiskt kvalitetsarbete.^{1, 2}

Huvudmannens kompensatoriska arbete

1 kap. 9 §, 2 kap. 8 § och 4 kap. 7 § skollagen

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen har i flera delar vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre

¹ Skolinspektionen (2015). *Huvudmannens styrning av grundskolan – ett uppdrag med eleven i fokus*. Tematisk kvalitetsgranskning, Stockholm: Skolinspektionen.

² Skolverket (2025). *Systematiskt kvalitetsarbete – så fungerar det*. [Systematiskt kvalitetsarbete – så fungerar det - Skolverket](#) (2025-06-02)

förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorer, representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Analys inför beslut om kompensatoriska åtgärder

Huvudmannen har viss kännedom om hur elevers förutsättningar och behov påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. I skolenheternas kvalitetsredovisningar ingår exempelvis frågor om olika elevgruppers kompensatoriska behov samt vilka åtgärder som genomförs på skolnivå. Huvudmannen efterfrågar också information från rektorerna om antal åtgärdsprogram samt elevfrånvaro. Enligt rektorerna förs det dock få gemensamma diskussioner med huvudmannen kring den information som rapporteras in. Huvudmannen har under det senaste läsåret utökat sin uppföljning genom den så kallade kartläggningssplanen vilket också inbegriper uppföljning av elevers behov av kompensatoriska åtgärder. Huvudmannen har exempelvis uppmärksammat att de inte har haft en tydlig bild av hur det går för elever som är i behov av stöd inom ramen för garantin för tidiga stödinsatser. Huvudmannen har vidare identifierat andra elevgrupper som är eller kan vara i behov av kompensatoriska åtgärder. Det handlar exempelvis om elever som får sin undervisning i särskild undervisningsgrupp samt elever med problematisk skolfrånvaro. Huvudmannen har viss kännedom om vad för stöd dessa elever är i behov av men har inte en samlad bild av hur väl de klarar sin skolgång. Huvudmannen har vidare identifierat att det finns nyanlända elever som kan vara i behov av kompensatoriska åtgärder men har inte följt upp detta närmare.

Kompensatoriska åtgärder och fördelning av resurser

Huvudmannen genomför olika kompensatoriska åtgärder. För att möta elever i behov av ett mindre sammanhang så finns det en särskild undervisningsgrupp för årskurs 6-9 som finansieras av huvudmannen. En annan åtgärd är att huvudmannen påbörjat ett projekt med att utveckla skolenheternas arbete med problematisk skolfrånvaro i vilket skolpsykologen kommer att vara behjälplig. Det förekommer också att kommunens centrala elevhälsa genomför riktade insatser vid behov på

olika skolenheter. Kuratorn har exempelvis genomfört insatser kopplade till enskilda elever och skolpsykologen har periodvis haft utökad tid på skolenheterna. Härutöver har huvudmannen en ekonomisk resursfördelningsmodell som utgår från socioekonomiska bakgrundsfaktorer och antalet elever per skolenhet.

Huvudmannen följer i viss utsträckning upp ifall de kompensatoriska åtgärderna leder till faktiska förbättringar. Huvudmannen har exempelvis i sin uppföljning sett att skolenheter som har fått extra medel har förstärkt lärarbehörigheten i svenska som andraspråk samt tillsatt fler speciallärare. Huvudmannen följer dock i begränsad utsträckning upp hur det går för elever som får sin undervisning i särskild undervisningsgrupp. Vissa samtal hålls med elevhälsosamordnare och rektor men i övrigt känner inte huvudmannen till hur dessa elever klarar sin skolgång.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att systematiskt analysera vilka behov av kompensatoriska åtgärder som finns på skolenheterna för att ge alla elever förutsättningar att nå utbildningens mål.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen inte i tillräcklig utsträckning analyserar hur elevernas förutsättningar och behov påverkar deras möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen. Det minskar huvudmannens möjligheter att styra och leda det kompensatoriska arbetet och rikta insatser till elevgrupper utifrån identifierade behov.

Skolinspektionen rekommenderar därför huvudmannen att söka förklaringar till hur elevers förutsättningar och behov påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Skolinspektionens erfarenhet är att huvudmän som framgångsrikt styr mot skolans kompensatoriska uppdrag har fokus på elevernas behov. De identifierar vilka förutsättningar eleverna kommer med till utbildningen, analyserar variationer i studieresultat och undersöker hur eleverna mår. Andra sätt att identifiera elevgrupper med sämre förutsättningar kan vara att kartlägga behov av

särskilt stöd och specialpedagogiska insatser på skolenheterna eller undersöka hur elever med långvarig frånvaro presterar. Variabler som vårdnadshavares utbildningsbakgrund eller elevers migrationsbakgrund är också användbar information för att identifiera elevgruppers olika förutsättningar. Det är dock av vikt att huvudmannen undersöker eventuella avvikelser i elevers studieresultat kopplat till exempelvis ämnen årskurser och skolor. Huvudmannen bör därefter analysera om det finns samband mellan studieresultaten och elevernas förutsättningar och behov, exempelvis kopplat till olika elevgrupper. Genom att analysera skillnader i förutsättningar och resultat får huvudmannen underlag för att fatta beslut om hur resurser och åtgärder behöver riktas.

På Skolinspektionens vägnar

X Cecilia Asplid

Föredragande

Signerat av: Cecilia Asplid

X Tobias Thorén

Beslutsfattare

Signerat av: Tobias Thorén

I handläggningen av ärendet har även Cecilia Johansson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning planerad kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- En gruppintervju med rektorer
- En gruppintervju med förvaltningspersonal
- En kompletterande digital intervju med förvaltningspersonal
- Två intervjuer med ansvariga politiker.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var huvudmannens styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

För huvudmannen granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning det finns en förklarande ansats i huvudmannens analys av studieresultat och resultat avseende trygghet, som kan utgöra underlag för förbättringsåtgärder inom dessa områden.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning huvudmannen har vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt.

Skolinspektionen har i den regelbundna kvalitetsgranskningen valt ut två väl definierade och begränsade granskningsområden i syfte att få en djup förståelse av hur huvudmannen arbetar inom dessa områden inom en specifikt utvald skolform. De två ovanstående områdena representerar inte hela huvudmannens arbete. Inom huvudmannens ansvar för skolan finns många viktiga områden som tillsammans bildar huvudmannens samlade ansvar för sin verksamhet och det finns därmed andra områden som är betydelsefulla för ett framgångsrikt arbete. Granskningen ger dock en god inblick i med vilken kvalitet huvudmannens arbete sker inom ovanstående områden.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om huvudmannen

Skolinspektionen besökte huvudmannen den 9 april 2025. Därutöver genomfördes två digitala intervjuer den 10 och 25 april 2025. Besöket genomfördes av utredarna Cecilia Asplid, Cecilia Johansson och Tobias Thorén. Tidaholms kommun är huvudman för sex grundskolor. Enligt offentlig statistik för läsåret 2023/2024 var cirka 1 500 elever inskrivna vid dessa grundskolor i årskurserna 1-6.